

ALEN HOST, DEKAN RIJEČKOG EKONOMSKOG FAKULTETA O STUDIRANJU NA DALJINU

Nije ni profesorima lako predavati »u kameru«

Vjerojatno ćemo se i mi kroz neko vrijeme odlučiti za daljinsko polaganje ispita, no i ove godine ostajemo pri istom - na ispit u Rijeku. Uostalom, ma koliko živjeli u informatičkom dobu, red je da se sa studentima i upoznamo u klasičnom, »starinskom« smislu, nadodaje HostEdi **PRODAN**

Ekonomski fakultet u Rijeci lani se odlučio na, kao prvi sveučilišni studij u Hrvatskoj, pokretanje studija na daljinu. Razvoj informatičke opreme, kako u zoni predavača, tako i u slučaju studenata, značajnije uštede ali i mogućnost studiranja bez posebnih troškova i za studente iz okolnih mjesta bili su značajni aduti koji su govorili u prilog takvom obliku studiranja. Lani je upisano trideset »daljinskih« studenata, a ove se godine takav studij, pod istim kondicijama nudi na upis od preksutra, utorka 13. rujna pa sve do konca tjedna, 16. rujna.

– Lani smo se bili maksimalno pripremili, no nismo mogli pretpostaviti kakve nas potencijalne zamke jednog takvog, za nas potpuno novog studija očekuju. Naravno, najviše smo se brinuli oko toga da i taj tip studenta dobije maksimalno kvalitetnu nastavu, da ni u kom slučaju ne budu zakasnili za ma koji segment koji se osigurava klasičnim studentima, istaknuo nam je dr. sc. Alen Host, prodekan za diplomatske studije, odnosno od početka ove nastave godine – novi dekan ri-

ječkog Ekonomskog fakulteta.

Bolje ocjene

Ono što je također izazvalo jako veliko zadovoljstvo profesora s te ugledne riječke visokoškolske ustanove, činjenica je da su u anonimnoj anketi provedenoj kod studenata koji su studirali »on line« dobili za pola boda bolju ocjenu nego od klasičnih izvanrednih studenata.

– Dobro, može se to promatrati s više strana. Studenti na daljinu su naime u prednosti jer ne moraju fizički dolaziti na predavanja. Njima je dakle s te strane povoljnije jer ne troše novac na put, baš kao što iz istog razloga ne gube vrijeme. Mogu biti u potpunom miru i maksimalno koncentrirani. No ta nas je ocjena uvjerila kako smo na pravom putu te kako smo se tehnički ali i mentalno dobro pripremili. Nije naime ni profesorima bilo lako predavati »u kameru«, ispred dva ekrana, te paralelno organizirati i »chat« kako bi se dobilo odgovore na pojedina pitanja koja su se kretala u oba smjera, ističe Host.

Ono što je zanimljivo, jer takav se studij plaća 5500 kuna, jednako kao i kod izvanrednih studenata koji dolaze u učionicu, na taj se način širi zanimanje studenata koji zbog materijalnih

Ulaganje nam se vrlo brzo isplatilo – dr. sc. Alen Host u »predavačnici«

troškova inače ne bi pomišljali na studiranje. Ma koliko bili vanredni, i ti su studenti do četiri puta tjedno na predavanjima što za dislocirani dio populacije znači ili

nemale troškove puta ili pak unajmljivanje stana u Rijeci.

– Najviše ih ima iz Gorskog kotara, iz Delnica primjerice, te Istre odakle nam je najudaljenija studentica iz

Motovuna. Ima slučajeva da su studij upisali i mladi ljudi iz udaljenih krajeva, iz Bjelovara primjerice gdje imamo izdvojeni studij. No kako se u tom slučaju radilo o trudnici, njezin izbor nije bio odlazak u bjelovarsku predavačnicu, već »on line«, iznosi zanimljive primjere Host.

Kontrola kamerom

Ono gdje se dakle ostalo u zoni klasične, način je polaganja ispita. Tu se nije željelo ponuditi daljinsku opciju već se mora doći na ispit osobno u Rijeku. Zbog čega kad su i takve mogućnosti tehnički krajnje jednostavne?

– Stvar je u kontroli. Smatramo da nije moguće do kraja isključiti mogućnost da studentu netko suflira, ili pak da odgovore isčitava s nekog drugog elektronskog medija. Takav način polaganja ispita primjerice nudi mariborska Univerza, njihov studij ekonomije. Kod njih ispit nadzire kamera koja se nalazi kod studenta, a ima mogućnost »obilaska« prostorije od 360 stupnjeva. Kamere također prate pokrete očiju, pogled mora biti fokusiran na ekran. Znam, vjerojatno ćemo se i mi kroz neko vrijeme odlučiti za daljinsko polaganje ispita, no i ove godine ostajemo pri istom – na ispit u Rijeku. Uostalom, ma koliko živjeli u informatič-

kom dobu, red je da se sa studentima i upoznamo u klasičnom, »starinskom« smislu, nadodaje Host.

Razgovor o on line studiranju uključio je i posjet – predavačnici. Riječ je o prostoriji »nakrcanoj« informatičkom opremom, interaktivnom pločom, kamerama te nizom računala.

– Impresivno, zar ne! Ipak, nije preskupo jer je cjelokup-

50.000**KUNA stajala je cjelokupna oprema za daljinsko studiranje**

na oprema za daljinsko studiranje imala cijenu od 50 tisuća kuna. S obzirom da smo ekonomisti, ulaganje nam se vrlo brzo isplatilo. Cjelokupna atmosfera ove prostorije je smirena, boje su kako vidite tamnije, zagasite, a kao mana su nam se tijekom predavanja iskazali – mikrofoni. Oni širokog dometa su upjali sve okolne šumove, primjerice velike je smetnje izazivao zvuk ventilatora kojim se hlade kompjutori, tako da smo ih zamjenili s onima koji prenose samo zvuk predavača, najbliže njegove okoline. Sve je ostalo bilo bez problema, iskustvo je Hosta.

Bila sam trudna, »on line« studij za mene je savršeno rješenje

Kako bismo se uvjerali »iz prve ruke«, odnosno putem telefona da ostanemo u zoni daljinske komunikacije, o kvaliteti studija razgovarali smo sa studenticom Irenom Brezak Fijala iz Bjelovara.

– Ispravak krivog navoda: iz Zagreba sam, suprug je iz Bjelovara gdje živimo, a ja svakodnevno putujem na posao u Zagreb. Ne sjećam se točno gdje sam čula za mogućnost »on line« studiranja na riječkom Ekonomskom fakultetu, no bilo je to na nekoj od radio postaja. Razlog upisa? Bila sam trudna, vrlo sam brzo nakon upisa i rodila svoju malu Irmu. A odgovor na pitanje što mislim o tom studiju sažet ću u jednu jedinu riječ: savršeno! Nemam naprosto riječi kojima bih opisala kako tehnički izvedbu tako i kvalitetu predavanja. Gledajte, ja vam s Rijekom nemam nikakve veze tako da je moj stav o predavačkom kadru na čelu s fenomenalnim, u stručnom i ljud-

skom smislu, profesorom Hostom plod isključivo onog što sam dobila putem prve godine studija. Nakon iskustva s »on line« studiranjem nikad više ne bih odabrala klasičnu jer je koncentracija na predavanje maksimalna. Profesori su susretljivi, »chatom« se paralelno obavlja otklanjanje mogućih nejasnoća tako da se predavanja uistinu odlično iskoristi, na njima se nauči velik dio gradiva koji je kasnije koristan na ispitima.

A ispiti, na njih se ipak mora u Rijeku?

– Ma dobro, na taj se načini ipak upoznajemo mada ne vidim ni jedan jedini razlog da se i oni ne obave na daljinu. Tehnička je kontrola itekako moguća, no ono što je važnije, takav sam studij upisala jer su mi nova znanja, radim naime kao ekonomist u jednoj farmaceutskoj tvrtki, neophodna. Nisam je upisala studij da bih prošla i dobila diplomu nego da bih nešto – naučila. Stoga je mogućno-

Irena Brezak Fijala iz Bjelovara

st prevare, barem u mom slučaju, u potpunosti isključena. Znaite, »on line« studij vam je nešto bez čega se ne može ni danas, još manje sutra. Ma gdje ozbiljno radili ili ćete prihvatiti obavezu cjelovitog učenja, ili vas tvrtka neće trebati. Ili si sto postu unutra, ili te nema.

Nije li »on line« ipak malo dehumanizirajući proces

studiranja?

– Ni najmanje. Teško da bih mogla studirati s malim djetetom, ovako je i moja Irma već prošla dio predavanja. Šalim s dakako, no mislim da je ovakav način studija itekako pogodan i za obiteljski život, da je poticajan i po demografsku obnovu pa primjerice i za jedno tako humano odrastanje djece. Zahvaljujući riječkom studiju na daljinu moga sve – biti supruga i majka koja doji svoje dijete, a istodobno biti i studentica. Vjerujte mi – studiranje na daljinu je fenomenalno, trebalo bi ga razvijati, uvjereni smo naprosto da neće proći puno vremena a da će se mnogo toga moći studirati na taj način. Ja vam primjerice paralelno s ekonomijom konstantno usavršavam i engleski jezik koji mi je u poslu od presudne važnosti. Da, i engleski on line, kako drugačije, završila je Brezak Fijala.